

Columbus ontdekt een nieuwe wereld

« Geef me schepen en ik vaar over de Westelijke Oceaan naar Indië », verklaarde de man uit Genua ten overstaan van de koning en de koningin van Spanje.

Een scheepvaartlijn naar Indië, China en de andere landen uit het verre Oosten zou een welkome ontlasting betekenen voor het jarenlange transport over de weg. Vermits aan elke grens tolrechten moesten worden betaald en de karavanen vaak door roversbenden werden overvallen, waren artikelen zoals Chinese zijde, fijn porselein en kruiden uit Indië ongelooflijk duur in Europa. De Spanjaarden zouden dus schitterende winsten maken als ze deze waardevolle produkten met hun eigen schepen konden invoeren !

« Die man is een dromer, misschien zelfs een bedrieger », zegden de geleerde heren aan het Spaanse hof. « Hij wil naar het westen varen hoewel iedereen weet dat Indië en China in het oosten liggen ».

Christoffel Columbus hield voet bij stuk. « Dat is niet in tegenspraak met mijn plannen », antwoordde hij « want de wereld is een bol. Wie lang genoeg westelijk vaart over de wijde oceaan moet op een dag de Indische kust bereiken ».

Koning Ferdinand schudde het hoofd en koningin Isabella lachte zuurzoet. « Wij hebben deze fantastische bewering al gehoord, maar geen verstandig mens kan zo'n

De bemanning slaat aan het muiten omdat zij de eindeloze reis naar het onbekende niet wil voortzetten. Maar Columbus kan hen tot bedaren brengen. 1492.

onzin geloof schenken. De wereld is een enorme vlakke schijf. Als hij een bol was dan zou men aan de andere zijde naar beneden vallen. »

Columbus sprak over de aantrekkingskracht van de aarde. Maar niemand verstond wat hij daarmee bedoelde. Hetzelfde voorstel had hij ook aan de Portugese koning gedaan, maar daar was het op hoongelach onthaald. Hier in Spanje liet men hem tenminste uitpraten en in elk geval vernam Columbus dat men wilde nadenken over zijn

*Christoffel Columbus landt op een eiland in de Caribische zee en neemt het voor Spanje in bezit.
12 oktober 1492.*

onbegrijpelijke plannen. Met zijn onwrikbaar geloof in de bolle vorm van de aarde had hij de geest van de geleerde heren in beweging gebracht.

Hoe Columbus op de gedachte gekomen was dat men langs het westen Azië kon bereiken, weet men niet. Misschien was hij tot in IJsland gevaren en had hij daar van de vaarten naar « Vinland » gehoord die de Noormannen ondernamen. In dat geval moet hij zich hebben voorgesteld dat deze verafgelegen kusten een deel van Azië waren. Het

is alleszins uitgesloten dat hij zou geweten hebben dat een geheel ander kontinent voor schepen uit Europa de weg naar Indië en China versperde : Amerika.

Zeven jaar lang dacht men na aan het Spaanse hof. In die tijd woedde een verbit-terde strijd tegen de Arabieren, en pas in 1492 viel, met Granada, het laatste vijande-lijke bolwerk op Spaanse bodem. Toen Columbus ook toen nog geen antwoord van het koningspaar ontving, dreigde hij in een nijldige brief met zijn vertrek naar Frankrijk.

Hij was al op weg naar de koning te Parijs om aldaar zijn plan voor te stellen, toen men hem dringend terugriep. Alles wat Cristobal Colon (zo noemden de Spanjaarden hem) gevraagd had, werd hem toegestaan. Plotseling stonden drie schepen te zijner beschikking.

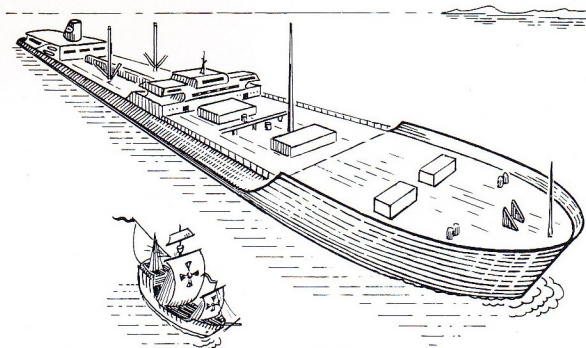
Op 2 augustus 1492 verlieten de « Santa Maria », de « Nina » en de « Pinta » Palos, een haven in Zuid-Spanje. Volgens onze huidige maatstaven zijn het belachelijk kleine vaartuigen. Maar drie beroemde zeelui, Juan de la Casa en de gebroeders Pinzon, delen het kommando met Columbus. Zij hebben eveneens de 90 man sterke bemanning aangemonsterd.

Tot aan het eiland Gran Canaria is de zeeroute gekend. Daarna wordt het een vaart naar het onbekende. De matrozen vrezen dat ze in een afgrond zullen varen, door een steeds feller brandende zon zullen verschroeid worden of dat de schepen zullen worden opgeslokt door zeemonsters. Men dacht destijds immers dat nog nooit een schip zo ver van de kust over de zee was gevaren. Wanneer er na 20 dagen nog steeds geen land aan de horizon opdaagt, ontstaat muiterij. De matrozen willen Columbus ombrengen als hij niet onmiddellijk rechtsomkeer beveelt. Met knuppels en messen in de vuist trekken ze naar hem toe.

« Jullie kunnen me doodslaan, ophangen of overboord gooien », dreunt de stem van Columbus over het dek, « maar zolang ik leef wordt de koers niet gewijzigd. Wij varen naar Indië en we komen in Indië. Ik ken een groot geheim dat niemand anders kent ! ».

Het klinkt zo overtuigend dat de bemanning weer aan het werk gaat. Trouwens, de kapiteins staan aan de kant van de kommandant. Bij de thuiskomst willen zij niet voor lafaards doorgaan.

Columbus heeft zich misrekend, want de wereld is immers veel uitgestrekter dan hij vermoedt. Van Amerika heeft hij niet het flauwste vermoeden. Hij is van mening dat hij vrije vaart heeft tot aan de oevers van Indië. Als hij de berichten van Marco Polo grondiger bestudeerd had, dan zou hij meteen beter ingelicht zijn geweest over de ligging van de Oost-Aziatische landen.

Schaalvergelijking : een moderne ESSO supertanker en de "Santa Maria", het karveel van Columbus.

Maar in zijn hoofd wemelen deze begrippen door elkaar.

Wilde stormen en enorme golven vormen een blijvende dreiging voor de krakende schepen. De voorraad drinkwater raakt uitgeput en welig tieren de wormen in meel en pekelvlees.

De vertwijfelde bemanning gelooft al niet meer in de redding wanneer, eindelijk, op 12 oktober een eiland in zicht komt. Men vindt er koel drinkwater, smakelijke vruchten en vriendelijke inboorlingen. Columbus noemt ze « Indianen » omdat hij denkt in de nabijheid van Indië te zijn. Hij ontdekt nog veel andere eilanden in de Caribische zee. Tot op heden hebben ze de naam « Westindische Eilanden » behouden, alhoewel ze ettelijke duizende mijlen verwijderd liggen van het echte Indië. Voor Haïti loopt de « Santa Maria » vast op een rif ; het schip is niet meer te redden. Nadat Columbus alle door hem ontdekte eilanden voor Spanje in bezit heeft genomen, vat hij op 24 februari 1493 de terugtocht aan.

Pas tijdens zijn derde reis in 1498 bereikt Columbus, in de nabijheid van de monding van de Orinoco, het Amerikaanse vasteland en op zijn vierde tocht landt hij op verscheidene plaatsen in Midden-Amerika. Nergens echter vindt hij de grote handelssteden waarnaar men zolang tevergeefs heeft gezocht. De buit aan goud, parels en edelstenen is veel kleiner dan men in Spanje had verwacht. Het geluk is niet langer meer met Columbus. Hij lijdt schipbreuk en moet in een gehavende boot met veel moeite naar San Domingo terugkeren. Het komt tot een twist met de kapiteins en de voormannen. Columbus wordt zelfs tijdelijk vastgeketend. Wanneer hij van zijn laatste reis thuiskomt is hij een ontgoocheld en gebroken man. Kort daarop sterft hij. Tot aan zijn dood blijft hij geloven dat de landen die hij heeft ontdekt tot Oost-Azië behoren. In feite heeft hij echter een nieuwe wereld gevonden. Maar Amerika wordt niet naar hem genoemd maar naar de zeevaarder Amerigo Vespucci, die niet veel meer heeft gedaan dan het spoor van Christoffel Columbus volgen. Het staat nu vast dat, 500 jaar voor Columbus, de Vikings in Amerika landden, maar de reizen van Columbus hebben het tweede grootste werelddeel voorgoed geopend voor de volkeren van Europa.

Dr. Hans-Otto Meissner

De grote ontdekkingsreizigers

Uitgever : A.-R. Bergereau, Esso Belgium N.V.

Alle rechten voorbehouden. Gehele of gedeeltelijke reproductie enkel met schriftelijke toestemming.

Tekst : Dr. Hans-Otto Meissner.

Gedrukt door ALBE N.V./DEURNE.

Kleurenillustraties.

Ary Bergen : blz. 10, 14, 15, 18, 22, 25, 29, 31, 34, 37, 40, 43, 54

Alex De Mulder : blz. 65 en 66

Günter Heesch : blz. 81, 86, 91, 94, 97, 103

Heinz Spohr : blz. 6, 51, 57, 59, 62, 65, 67, 73, 76, 84, 106

Dan Wanders : blz. 44, 45, 47, 70, 79, 99, 102

Omslag : Dan Wanders

Tekeningen en kaarten - Werner Friedrichs :

blz. 8, 9, 12, 13, 16, 20, 21, 24, 27, 30, 33, 35, 36, 38, 42, 48, 49, 50, 53, 61, 69, 74, 78, 92, 95, 98, 101, 105.